

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. VIII. De presbyteris

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

sess. 24. De refor. c. 16. Vicarius ita constitutus vocari solet Vicarius Capitularis, cujus officium tamdiu durat, quamdiu provisum non fuerit Ecclesie per alium Sponsum, quo electo, & confirmato possessionemque Episcopatus accipiente, cessat ipso jure ejus potestas. Debet tamen Episcopus ab eodem Vicario capitulari, sicut & ab aliis Officialibus vacantis Ecclesie (etiam si fuerint ex eodem capitulo) rationem administrationis, & officiorum exigere, eosque punire poterit si in Officio, seu administratione deliquerint, quamvis redditis rationibus, à Capitulo vel à Deputatis ab eodem, absolutionem, aut liberationem obtinuerint, ut expresse statutum est à Trid. in cit. c. 16. *De refor. sess. 24.*

T I T. VIII.

De Presbiteris.

1. **Q**uemadmodum Christus Dominus præter Apostolos sub Petro ipsorum Principe alios septuaginta duos Discipulos elegit qui infra Apostolos Ecclesie inservirent; ita & nunc in Ecclesia præter Episcopos, qui in locum Apostolorum successerunt, sub Romano Pontifice Petri successore, sunt alii Ministri in locum Discipulorum successi, qui Presbiteri dicuntur, denominatione desumpta à senectute, ut expli-

catur in *c. Cleros 2. v. Presbiter græce dist. 21.* quia scilicet in ipsis requiritur maturitas morum, & sapientiæ, quæ frequentius in senibus reperitur.

2, Ad eum ministerii gradum assumuntur per sacram Ordinationem, quæ est Cœremonia sacra, per quam Ordinatis firmiter, & stabiliter confertur potestas offerendi Deo verum, & propitiatorium Sacrificium Corporis, & Sanguinis Christi Domini: unde etiam appellantur Sacerdotes, quasi Sacrum dantes, ut explicat Isid. relatus in *c. Cleros 2. v. Sacerdos autem dist. 21.* in eoque Sacerdotalis dignitas Testamenti veteris, quæ ad Victimarum Sacrificia ordinabatur, cum multa novæ dignitatis accessione translata est, quemadmodum Sacrificiis illis mortuarum Victimarum successit in Hostiam Deus vivus, & verus, qui simul est Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech peccatorum propitiatio, Gratiæ donorumque fons, & præmium beatissimum, ex *Trid. sess. 22. c. 1. & 2.*

3. Inde fit, multo perfectiores animæ corporisque dispositiones requiri, tum de Jure Divino, tum etiam de Jure Canonico in Sacerdotibus novæ legis, ut suo munere rite fungantur, quàm in Sacerdotibus legis veteris exigita fuerint. Quare quod omnibus Clericis præcipitur à *Trid. ead. sess. 22. c. 1. De refor.* id à fortiori locum habet in sacerdotibus, ut scilicet vitam

vitam moresque suos omnes ita componant, ut habitu, gestu incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nil nisi grave, moderatum, ac Religione plenum præferant: levia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis afferant venerationem. Item fervent, quæ à Summis Pontificibus, & à Sacris Conciliis de Clericorum vita, honestate, cultu, doctrinaque retinenda, ac simul de laxu, commensationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscumque criminibus, necnon secularibus negotiis fugiendis copiosè, ac salubriter sancita fuerunt.

4. In immolanda autem super Altare vivifica illa Hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, omnem operam, & diligentiam ponant, ut quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori devotionis, ac pietatis specie peragatur. Quod si conscientiam habeant peccati mortalis, quantumvis sibi contriti videantur, attamen ad celebrandum non accedant, nisi præmissa Sacramentali Confessione, modo ipsis non desit copia Confessoris. & si quispiam necessitate urgente, absque prævia confessione contritione præmissa celebraverit, quamprimum confiteatur. Abstineant demùm à cujusvis generis mercedum conditionibus, & pactis, necnon ab importunis atque illiberalibus eleemosynarum exactionibus, potius quam

quam postulationibus, aliisque hujusmodi, quæ à Simoniaca labe, vel à turpi quæstu non longe absunt, de quibus aliisque similibus videatur Trid. in cit. *sess. 22.* tum in Decreto *De observandis, & evitandis in celebratione Missæ,* tum *De refor. c. 1. & in sess. 13. c. 7.*

5. Huic eidem animæ corporisque puritati servandæ consultum est per cœlibatum, quem de Jure Divino annexum esse Sacerdotio graves aliqui Authores tradiderunt citati ab Azor *tom. 1. lib. 13. cap. 12. q. 1.* aliis contra probabilius sentientibus, annexum esse solum de Jure Canonico ab Apostolorum tempore. Mos iste servatus semper fuit ad hæc usque tempora in Ecclesia latina, ut constat ex pluribus, quæ late congerit Bellar. *lib. 1. de Clericis c. 19.* Quin & in ipsa Sacra Ordinatione votum solemne castitatis implicite annexum est, quod est impedimentum dirimens matrimonii contrahendi, ut constat ex *c. unico de Voto ex Voti redempt. in 6.* cujus meminit etiam Trid. *sess. 24. can. 9.*

6. Idem Juris servatur etiam in Diaconis, & Subdiaconis, de quibus in sequenti titulo sermo erit: tenentur enim & ipsi ad cœlibatum tum ratione legis, tum etiam ratione Voti solemnis, quod pariter eorum Ordinationibus implicite annectitur, & est impedimentum dirimens matrimonii contrahendi, ut constat ex *c. 1. & 2. Qui Clerici vel voventes &c. c. 1. De Clericis conjug.*

jug. cit. c. unico de voto, & voti tedempt. in 6. & ex cit. can. 9. Trid. sess. 24. Inde est quod Ordo Presbiteratus, sicut etiam Diaconatus, & Subdiaconatus, appellatur specialiter Ordo Sacer ad differentiam aliorum minorum Ordinum, quia scilicet est castitatis voto sacratus: quidquid sit utrum Subdiaconatus in Ecclesia semper fuerit eo modo Sacer, de quo videri potest Azor. tom. 1. l. 13. c. 13. q. 2.

7. Quod si contingat aliquem contracto antecedenter Matrimonio alligatum ad Sacrum Ordinem promoveri, si id fiat annuente uxore, tenebitur & ipse obligatione perfectæ continentia, ita ut nec petere possit, nec reddere debitum conjugale, ut expresse declarat Leo I. *Epist. 84.* per ea verba *ubi promovendi sunt aliqui si habent uxores, sint tanquam non habentes; & si non habent permaneant singulares,* quod idem etiam expresse decernitur in pluribus capitibus *dist. 31. & 32.* ac propterea in *c. conjugatus 5. de convers. conjugator.* præcipitur ut nullus conjugatorum ad Sacros Ordines promoveatur, nisi ab uxore continentiam profitente fuerit absolutus. Si tamen aliquis de facto promoveatur uxore non consentiente, adhuc tenebitur obligatione non petendi debitum, sed non erit à reddendi obligatione solutus, ut docet communis sententia cum S. Th. in *additionib. ad 3. part. q. 53. art. 4. ad 1.*

Hæc

8. Hæc dicta procedunt quoad ordinatos in Ecclesia latina. Quod autem attinet ad ordinatos in Ecclesia græca, prohibentur & ipsi matrimonium contrahere post susceptionem Ordinis Sacri, ut constat ex *c. Si quis eorum* 8. *dist. 32.* desumpto ex 6. Synodo generali, quod consuetudo communis etiam apud Grecos ita interpretatur, ut ea Ordinis Sacri susceptio sit impedimentum dirimens matrimonii contrahendi; at matrimonio ante Sacrum Ordinem contracto permittuntur uti, ex *c. cum olim* 6. *de Clericis conjug.* *c. Quasitum* 7. *de pœnit. & remission.* *c. Ut Clericorum* 13. *de vita, & honestate Clericorum.*

9. Præter potestatem sacrificandi Deum verum Deo vero Sacerdotibus competentem, cui potissimum per Sacros canones tanta animi corporisque puritate consultum est; alia etiam sunt officia, quorum vel ordinarius Minister est Sacerdos, vel saltem Delegatus esse potest. Ejus generis est post acceptam ab Ordinario approbationem, Sacramentum Pœnitentiæ ministrare, ex *Trid. sess. 14. c. 6.* Infantes baptizare, ex *cap. Constat* 18. *de Consecr., dist. 4.* sanctificato Oleo ægrotantes injungere, *Trid. sess. 14. de Sacr. Extrema Unctionis c. 3.* benedicere dona Dei, *c. Perlectis* 2. *vers. ad Presbyterum dist. 25.* In casu autem extremæ necessitatis posse etiam delegari à Summo Pontifice Sacerdotem ad ministrandum

dum Sacramentum Confirmationis (cujus cæteroquin ordinarius Minister est Episcopus) claresumitur ex *c. Pervenit 1. dist. 95.* Sed de his inferioribus suo loco sermo erit, quando tractabitur de Sacramentis Ecclesiæ, ubi etiam exponentur tamen ea quæ pertinent ad materiam, & formam Ordinis Sacerdotalis, Ordinumque reliquorum; tum quæ ad qualitates requisitas in Ordinandis. &c.

T I T. IX.

De reliquis qui sunt in Sacris constituti.

1. Infra Presbiteram ratione Ordinis immediate Diaconus subsequitur, & infra Diaconum Subdiaconus, qui ambo dicuntur esse in Sacris, quia Ordinem habent castitatis voto sacramentum, unde tenentur ambo ad cælibatum, ut paulo ante dictum fuit.

2. *Diaconus* græcè idem est ac latinè *Minister*: quia sicut in Sacerdote consecratio ita in Diacono ministerii dispensatio habetur *c. Cleros 2. vers. Hi græcè dist. 21. 21.* Ejus enim officium est assistere Sacerdotibus, & ministrare in omnibus, quæ aguntur in Sacramentis Christi, in Baptismo, sive in Chrismate, & Patena, & Calice: oblationes quoque inferre, & disponere in Altari: componere etiam mensam Domini, atque vestire: Crucem ferre: tempore Sacrificii legere.